

Dosarul nr. 2ra-37/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. N. Mămăliga)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, L. Pruteanu, V. Buhnaci)

DECIZIE

3 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari
Nicolae Craiu

examinând recursurile declarate de Biroul Asociat de Avocați „Durleșteanu & Partners”, Ala Durleșteanu, Simion Durleșteanu și XXXXX, reprezentați de avocatul Marin Onofrei și Compania Bayerische Motoren Werke Aktiengesellschaft, reprezentată de avocatul Vladimir Palamarciuc

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Biroului Asociat de Avocați „Durleșteanu & Partners”, Alei Durleșteanu, Simion Durleșteanu și XXXXX, reprezentați de avocatul Marin Onofrei împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Autospace” cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse cererile de apel depuse de Ala Durleșteanu, Simion Durleșteanu și XXXXX, reprezentați de avocatul Marin Onofrei, Biroul Asociat de Avocați „Durleșteanu & Partners” și Compania Bayerische Motoren Werke Aktiengesellschaft, reprezentată de avocatul Vladimir Palamarciuc și menținută hotărârea din 5 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 17 august 2017, BAA „Durleșteanu & Partners”, Ala Durleșteanu, Simion Durleșteanu și XXXXX, reprezentați de avocatul Marin Onofrei au depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Autospace” cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii au invocat că din anul 2005, BAA „Durleșteanu & Partners” a colaborat cu SRL „Autospace” prin procurarea de automobile și deservirea acestora exclusiv în service-centrul pârâtului.

Astfel, din anul 2005, au fost procurate consecutiv patru automobile de marca BMW, care în perioada de garanție și post garanție au fost deservite continuu exclusiv la compania pârâtului.

Au comunicat că unul dintre automobilele cumpărate în anul 2008 și deservit la SRL „Autospace” și anume, automobilul de marca BMWX3 n/î XXXXX codul XXXXX a fost utilizat de către unul dintre membrii BAA „Durleșteanu & Partners”, avocatul Ala Durleșteanu.

Au reiterat că pe parcursul utilizării automobilului menționat, acesta a fost deservit tehnic exclusiv la centrul de deservire tehnică SRL „Autospace”, chiar dacă serviciile acestui centru de deservire sunt mai scumpe decât serviciile similare ale altor prestatori, astfel, BAA „Durleșteanu & Partners” manifestând loialitate deplină reprezentantului local al mărcii de automobil, procurate de la și deservite de pârât.

La 2 septembrie 2016, BAA „Durleșteanu & Partners” s-a adresat către SRL „Autospace” pentru deservirea automobilului nominalizat, predând automobilul pentru a fi diagnosticate lucrările curente de deservire, cât și executarea acestora, ceea ce se atestă prin confirmarea de deservire din 2 septembrie 2016, întocmită de SRL „Autospace”.

Așadar, potrivit actului lucrărilor efectuate cu nr. 1609-00572 din 28 septembrie 2016, în procesul diagnosticului și executării lucrărilor de deservire la automobilul BMW X3, au fost înlocuite plăcuțele de frână, au fost scoase, înlocuite și instalate discuri de frână la roțile din față, precum și a fost verificată prin sistem informațional de diagnosticare starea automobilului.

Toate piesele indicate în actul menționat, au fost selectate și instalate de către angajații SRL „Autospace”, în total, valoarea serviciilor și a pieselor de schimb a fost estimată în sumă de 11 606,82 de lei.

La 6 septembrie 2016, SRL „Autospace” a transmis automobilul Alei Durleșteanu, care practic nici nu l-a utilizat, călătorind în această perioadă preponderent peste hotarele țării.

Au remarcat că după 20 de zile din momentul recepției automobilului de la deservirea efectuată de pârât automobilul menționat s-a auto-incendiat în următoarele circumstanțe:

- la 26 septembrie 2016, Ala Durleșteanu a ieșit cu automobilul de la domiciliu, situat pe adresa or. XXXXX str. XXXXX, deplasându-se până în centrul orașului Chișinău și înapoi, după care, în jurul orei 15:00, a parcat automobilul în fața casei;
- în jurul orei 16:40 a fost contactată de către un vecin la interfon, care i-a comunicat că din ograda ei iese fum, ieșind afară a constatat că fumul ieșea de sub capota automobilului BMX X3. Ulterior, a fost văzut și focul care a început să ia proporții.
- în decurs de cinci minute focul a cuprins partea din față a automobilului, temperatura în preajmă s-a ridicat enorm, astfel încât s-a topit integral

pavajul unde era parcat automobilul, precum și s-au topit pereții exteriori ai casei (care sunt căptușiți cu materiale termoizolante). În acel moment, mașina se afla la o distanță de 1,5 - 2 m de conducta cu gaze care alimentează casa și care risca să se aprindă/explodeze în orice moment;

- de la autoincendierea automobilului s-a ridicat un fum intens negru cu un miros strident, care a cuprins întreaga zonă, vecinii au fost alertați și au început să evacueze mașinile parcate în preajmă;
- toate aceste evenimente s-au petrecut în fața celor doi copii minori de 9 și 17 ani (la acel moment), care ieșiseră din automobilul respectiv cu circa o oră înainte de a se declanșa aprinderea și care se aflau în casă;
- imediat, au fost contactați pompierii, care în decurs de cinci minute, adică la ora 16:50 au ajuns la fața locului, luptând cu flăcările până la ora 17:23, când focul a fost stins integral, fapt ce se confirmă prin actul de constatare a incendiului din 26 septembrie 2016, (forma 19) eliberat de Serviciul Protecție Civilă și Situații Excepționale a Detașamentului Pompieri și Salvatori Buiucani. Potrivit aceluiași acte, a avut loc auto-incendierea (prin auto-aprindere) a automobilului BMW X3 cu n/î XXXXX;
- aflarea punctului de intervenție al serviciului de pompieri la o distanță relativ mică de la locul incendiului a favorizat din fericire intervenția promptă a acestora în vederea stingerii incendiului automobilului care avea rezervorul plin cu combustibil.

În vederea stabilirii cauzelor incendiului și a prezenței/lipsei circumstanțelor comiterii unei infracțiuni, de către DSP Buiucani au fost expediate IP Buiucani materiale pe cazul incendiului ce a avut loc, la 26 septembrie 2016, la autoturismul BMW X3 cu n/î XXXXX, parcat, în momentul izbucnirii incendiului, în curtea casei private.

Ca urmare, verificând circumstanțele materialelor pe faptul incendiului, Procurorul în Procuratura sect. Buiucani mun. Chișinău, la 13 octombrie 2016, a emis ordonanța de neîncepere a urmăririi penale.

Au subliniat că potrivit concluziilor consemnate în încheierea Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale privind cauza incendiului, cauza cea mai probabilă a incendiului este scurtcircuitul firelor electrice a transportului auto.

În vederea elucidării depline a circumstanțelor ce au dus la izbucnirea incendiului menționat, BAA „Durleșteanu & Partners” a solicitat o expertiză tehnico-incendiară în vederea constatării cauzelor producerii incendiului, totodată, propunând administrației SRL „Autospace” prezența reprezentantului pentru participare la întocmirea raportului.

La adresarea scrisă a BAA „Durleșteanu & Partners” din 4 octombrie 2016, cât și ale Centrului Național de Expertize Judiciare nr. 440-D din 4 octombrie 2016, de la SRL „Autospace” au fost solicitate informații tehnice cu privire la anumite părți constructive ale automobilului în vederea desfășurării unei expertize profesionale și obiective.

În consecință, expertul a avut posibilitatea de a contrapune informația tehnică oficială despre structura constructivă a elementelor electrice în procesul de

examinare a autoturismului incendiat, la această examinare participând și doi reprezentanți ai pârâtului.

La 31 ianuarie 2017, Centrul Național de Expertize Judiciare al Ministerului Justiției a comunicat rezultatele raportului de expertiză extrajudiciară nr. 01 din 17 ianuarie 2017, potrivit căruia incendiul a fost cauzat de funcționarea elementelor echipamentului electric al autoturismului în regim de avariere, provenite ca urmare a semnalului necondiționat (fals) format de defectul mecanic al senzorului de uzură al plăcilor de frână. Focarul incendiului a fost amplasat în locul instalării dispozitivului ABS, nemijlocit în interiorul blocului electronic de dirijare al dispozitivului. Lucrările de deservire tehnică și schimb a pieselor la autoturismul de model BMW X3 VIN XXXXX cu n/î XXXXX, executate de centrul de servicii auto SRL „Autospace” din 2 septembrie 2016, mai precis schimbul senzorului de uzură a plăcilor de frână a roții din față stânga, care prezintă un defect mecanic, pe parcursul exploatării a creat situația de avariere cu incendierea ulterioară a autoturismului.

Respectiv, prin constatările tehnico-științifice a expertizei nr. 01 din 17 ianuarie 2017, a fost pe deplin constatată și probată legătură causală dintre acțiunile defectuoase ale deservirii tehnice efectuate de SRL „Autospace” în perioada 2 - 6 septembrie 2016 și izbucnirea incendiului automobilului la 26 septembrie 2019.

Au evidențiat că în vederea stabilirii prejudiciului material cauzat prin incendierea autoturismului, BAA „Durleșteanu & Partners” a efectuat o expertiză merceologică, prin care s-a stabilit că la 26 septembrie 2016 (până la incendiere) valoarea estimativă de piață a autoturismului BMW X3 era de 342 933,23 de lei, iar valoarea la moment a autoturismului (valoarea rămasă) este de 36 728,15 de lei.

Prin urmare, valoarea prejudiciului material cauzat ca urmare a auto-incendierii automobilului, constituie 306 205,08 de lei.

Au precizat că, deoarece pârâtul refuză de a satisface pretențiile invocate în cererea prealabilă, necesită a fi încasate și cheltuielile de expertize efectuate în vederea demonstrării cauzei producerii incendiului și a prejudiciului material cauzat care reprezintă suma de 2 220 de lei.

La prejudiciul material cauzat nemijlocit automobilului incendiat, a fost constatată și prejudiciul material, cauzat bunului imobil și construcției ca urmare a arderii autoturismului - distrugerea faianței, zidurilor, obiectelor de decor și de iluminare, detectoarelor de securitate, aflate în apropierea autoturismului incendiat.

La fel, a fost cauzat și prejudiciul moral nemijlocit utilizatorului/posesorului automobilului Ala Durleșteanu și a membrilor minori ai familiei sale, XXXXX și Simion Durleșteanu, care au asistat, involuntar, atât în timpul arderii autoturismului, cât și la intervenția echipelor de pompieri, fiind siliți să părăsească casa de locuit în eventualul risc de incendiere al casei.

La suferințele și pagubele invocate, au învederat că se mai adaugă comportamentul arogant din partea administratorului SRL „Autospace, față de un client fidel, cu promisiunea inițială de abordare amiabilă a litigiului, dar până la urmă, manifestând o lipsă de respect și cel mai grav, un abuz de încredere.

Au relatat că intenționând să soluționeze extrajudiciar litigiul, BAA „Durleșteanu & Partners” a înaintat pârâtului pretenția din 16 februarie 2017, prin care a solicitat compensarea prejudiciului material în valoare de 306 205,08 de lei cauzat automobilului de model BMW X3 n/î XXXXX, rezervându-și dreptul de a pretinde inclusiv și repararea prejudiciului moral.

Drept răspuns, SRL „Autospace” a comunicat necesitatea transmiterii actelor pentru verificarea raportului de expertiză către Concernul BMW din Germania.

Astfel, prin răspunsul pârâtului din 2 mai 2017, BAA „Durleșteanu & Partners” i-a fost comunicat că specialiștii în cadrul laboratorului criminalistic al BMW AG au constatat că concluziile din raportul de expertiză menționat privind cauzele incendiului nu sunt demonstrate și nu există legătură dintre reparația din 2 septembrie 2016 și apariția incendiului.

Având în vedere prevederile art. 938 alin. (1), (2), 946 alin. (1), 948 alin. (2), 950 alin. (1), (2), 968 alin. (1) Cod civil, au învederat că pârâtul este răspunzător pentru lucrarea făcută indiferent de faptul dacă a deteriorat el singur piesa care a provocat incendiul sau dacă a montat o piesă care avea un viciu.

Au remarcat că consecințele acelor scene de groază sunt până în prezent retrăite de membrii familiei Durleșteanu, având un impact psihologic traumatic pentru toți, în mod evident, executarea necalitativă a lucrărilor de reparație tehnică a cauzat prejudiciul moral.

Ca și consecință a incidentului, au menționat că fetița minoră XXXXX nu poate adormi fără lumină și are groază de întuneric, se trezește adesea din somn și strigă îngrozită. Ședințele la medicul psiholog au efect lent. Senzația de frică și neliniște predomină în viața cotidiană a copilului, ceea ce l-a făcut să se îndepărteze de semenii săi.

Au mai notat că Semion Durleșteanu din copilărie XXXXX, iar potrivit concluziei a specialiștilor XXXXX.

Prejudiciul moral suferit de copii membrii familiei Durleșteanu, în circumstanțele indicate și riscurile iminente vieții/sănătății la care au fost expuși, consecințele evenimentului manifestate prin stările emoționale de frică, anxietate, insomnie, dovedite prin raportul psihologic sunt estimate de către Ala Durleșteanu și XXXXX la suma de 200 000 de lei (câte una sută pentru fiecare), iar pentru Simion Durleșteanu această despăgubire constituind suma de 150 000 de lei.

Și-au întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 118, 166-167 CPC, art. 2¹ alin. (1), (3), 8, 512, 514, 572, 946, 948, 968, 1422, 1423 Cod civil.

Au solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul SRL „Autospace” în beneficiul BAA „Durleșteanu & Partners” a sumei de 306 205,08 de lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin deteriorarea automobilului, a sumei de 2 220 de lei cu titlu de cheltuieli de efectuare a expertizei și a sumei de 9 252,75 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată, încasarea din contul SRL „Autospace” cu titlu de prejudiciu moral în beneficiul Alei Durleșteanu a sumei de 100 000 de lei, în beneficiul lui Semion Durleșteanu a sumei de 150 000 de lei și în beneficiul XXXXX a sumei de 100 000 de lei, precum și încasarea din contul SRL „Autospace” în

beneficiul Alei Durleșteanu, Semion Durleșteanu și XXXXX a sumei de 100 de lei pentru fiecare cu titlu de cheltuieli de judecată.

Prin încheierea protocolară din 12 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu Compania Bayerische Motoren Werke Aktiengesellschaft.

Prin cererea de majorare a cuantumului pretențiilor din acțiune, BAA „Durleșteanu & Partners” și Ala Durleșteanu, Simion Durleșteanu și XXXXX, reprezentați de avocatul Marin Onofrei au solicitat încasarea din contul SRL „Autospace” în beneficiul BAA „Durleșteanu & Partners” cu titlu de prejudiciu material, exprimat prin prejudiciul suportat ca urmare a contractării unui împrumut în vederea substituirii bunului pierit în sumă de 38 489,22 de lei și a cheltuielilor legate de necesitatea judecării pricinii, prin efectuarea traducerilor în sumă de 4 763 de lei.

Suplimentar au menționat că pentru a asigura necesitatea utilizării de către angajații Biroului a unui automobil care să îl înlocuiască pe cel deteriorat, de către BAA „Durleșteanu & Partners”, în lipsa mijloacelor financiare disponibile, la 30 septembrie 2016 a fost semnat contractul de leasing financiar nr. 1666LMD/2016, prin care a procurat un alt automobil.

Respectiv, prin imposibilitatea valorificării automobilului de model BMW X3 distrus, care la data producerii incendiului valora 342 933,23 de lei, BAA „Durleșteanu & Partners” i-a fost cauzat suplimentar prejudiciu material, exprimat prin cheltuielile deja suportate în vederea contractării împrumutului menționat raportate la valoarea autoturismului distrus și anume, 3 429,33 de lei (1 % din valoarea automobilului distrus) - achitați în vederea acordării împrumutului, 3 429,33 de lei (1 % din valoarea automobilului distrus) - achitați în vederea administrării împrumutului și 31 630,56 de lei (7 % din valoarea bunului distrus) dobânda achitată pentru împrumut.

Totalul cheltuielilor ce rezultă din împrumutul contractat la 30 septembrie 2016, raportat la valoarea automobilului înainte de incendiu (342 933 de lei) în vederea achiziției autoturismului până la 22 ianuarie 2018 constituia suma de 38 489,22 de lei.

Prin hotărârea din 5 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse cererile de apel declarate de Ala Durleșteanu, Simion Durleșteanu și XXXXX, reprezentați de avocatul Marin Onofrei și Compania Bayerische Motoren Werke Aktiengesellschaft, reprezentată de avocatul Vladimir Palamarciuc și menținută hotărârea primei instanțe.

La 13 septembrie 2019, BAA „Durleșteanu & Partners” și Ala Durleșteanu, Simion Durleșteanu și XXXXX, reprezentați de avocatul Marin Onofrei au declarat recurs împotriva deciziei din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului au invocat dezacordul cu actele judecătorești recurate, considerându-le nefondate, neîntemeiate și pasibile de a fi casate, deoarece instanțele de judecată ierarhic inferioare au aplicat o lege care nu urma a fi aplicată, nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, au interpretat în mod eronat legea.

Au remarcat că instanțele de judecată ierarhic inferioare greșit au aplicat normele art. 148-160 CPC, care sunt aplicabile doar raportului de expertiză judiciară atunci când au examinat și au apreciat raportul de expertiză extrajudiciară, deoarece acestuia îi sunt aplicabile art. 137-141 CPC.

Astfel, atât prima instanță, cât și cea de apel au refuzat examinarea înscrisului de bază - raportul de expertiză extrajudiciară, care demonstrează cauza izbucnirii incendiului.

Au considerat că instanțele de judecată ierarhic inferioare au apreciat eronat înscrisul menționat (raportul de expertiză extrajudiciară), respingându-l pe motivele caracteristice raportului de expertiză judiciară și neîntemeiat au respins un mijloc de probă pertinent și admisibil.

Au obiectat că la examinarea cauzei au fost încălcate prevederile art. 25 CPC, în cadrul procesului de judecată nefiind cercetate toate probele din dosar, astfel în ședințele de judecată, atât în prima instanță, cât și în instanța de apel, nu au fost cercetate declarațiile specialistului, nu a fost pus în discuție raportul de expertiză merceologică și nu a fost pusă în discuție concluzia psihologului.

Instanța de apel nu a dat o apreciere procesului-verbal de audiere a specialistului, evitând în așa fel un mijloc de probă, care are drept scop confirmarea celor consemnate în raportul de expertiză extrajudiciară.

Tot în această ordine de idei, instanțele de judecată au administrat probe pe care nu au avut posibilitate să le cerceteze direct și nemijlocit, probe care urmau a fi examinate și cercetate cu concursul experților și specialiștilor și anume, probele prezentate de reprezentantul intimatului precum ar fi, piese de la un automobil - altul decât cel autoincendiat, fotografiile de la părți tehnice ale unui automobil - altul decât cel incendiat, scheme tehnice de la un alt automobil.

În cadrul examinării cauzei în dezbateri judiciare, instanța a admis spre examinare înscrisuri pretinse ca probe, cu încălcarea prevederilor art. 119¹ CPC, or, intimatul a prezentat pretinsele probele tardiv, fără a proba vreo excepție prevăzută la art. 119¹ CPC, iar instanța le-a acceptat, deși urma să emită o încheiere de inadmisibilitate, încălcând normele de procedură.

Totodată, prima instanță a admis neaplicarea normelor necesare în mod imperativ a fi respectate cu privire la lipsa împuternicirilor reprezentantului intimatului și cu acțiunile efectuate de acesta în lipsa împuternicirilor.

Așadar, prima instanță a admis în mod arbitrar participarea avocatului Vladislav Roșca, menționând că pe lângă încălcarea formei de completare a mandatului contrar pct. 6 1) (j) din Hotărârea Guvernului nr. 158 din 28 februarie 2013, au constatat și emiterea împuternicirilor (semnarea mandatului) de către o persoană ce nu deținea acest drept nici legal nici contractual, condiție obligatorie prevăzută de art. 75 CPC, prevedere nerespectată de către instanță.

Au relatat că la cea de-a 11-a ședința de judecată din 16 iulie 2018, reprezentantul intimatului, avocatul Vladislav Roșca a prezentat o procură, care precum că ar înlătura deficiența de semnare a mandatului de o persoană neîmputernicită, însă, este cert că avocatul a reprezentat clientul, mandatul său fiind semnat de o persoană, care nu a dispus de împuterniciri până la data ședinței și nu poate fi cunoscut faptul dacă în general procura datată cu 2 ianuarie 2017 a existat vreodată până la data ședinței din 16 iulie 2018.

Având în vedere prevederile art. 130 alin. (2) CPC și art. 19 alin. (5) din Legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, poziția instanței de a respinge ca probă raportul de expertiză extrajudiciară, nu corespunde rigorilor legale, fiind interpretată în mod eronat norma materială, adică a fost atribuit regim imperativ unei norme dispozitive.

În acest context, au accentuat că prin art. 19 alin. (5) din Legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, legiuitorul enumera posibilitățile în care poate fi utilizat un raport de expertiză extrajudiciară, caracterul dispozitiv fiind redat prin sintagma „poate servi”.

La fel, legea menționată nu prevede interdicția unei persoane interesate de a prezenta raportul de expertiză extrajudiciară în susținerea ei într-un proces civil, în calitate de înscris.

Au obiectat că în cadrul examinării cauzei atât în prima instanță, cât și în instanța de apel, instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au cercetat circumstanțele care vizează prejudiciul moral.

La fel, prima instanță nu a examinat aspectul ce ține de cheltuielile de judecată, astfel, nu a cercetat toate pretențiile invocate de părți.

La 13 septembrie 2019, Compania Bayerische Motoren Werke Aktiengesellschaft, reprezentată de avocatul Vladimir Palamarciuc a declarat recurs împotriva deciziei din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel în partea prin care a fost respins apelul declarat de Compania Bayerische Motoren Werke Aktiengesellschaft împotriva încheierii și hotărârii primei instanțe, cu modificarea hotărârii primei instanțe și a instanței de apel prin care să fie exclusă Bayerische Motoren Werke Aktiengesellschaft în calitate de intervenient accesoriu din proces.

La 5 noiembrie 2019, SRL „Autospace”, reprezentată de avocatul Vladislav C. Roșca a depus referință la recursul declarat de BAA „Durleșteanu & Partners” și Ala Durleșteanu, Simion Durleșteanu și XXXXX, reprezentați de avocatul Marin Onofrei, solicitând respingerea recursului.

Prin încheierea din 4 decembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost ridicată de la examinare cauza și remisă la Curtea de Apel Chișinău pentru emiterea unei încheieri de corectare a omisiunii din decizia din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 26 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost corectată omisiunea în partea introductivă și în dispozitivul deciziei din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, menționând că urmează a fi respinsă și cererea de apel declarată de BAA „Durleșteanu & Partners”.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 12 iulie 2019, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 224 vol. II), fiind recepționată de BAA „Durleșteanu & Partners” la 15 iulie 2019, ceea ce se atestă prin ștampila aplicată pe plicul de recepție a deciziei contestate, copia căruia este anexată la materialele cauzei.

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 13 septembrie 2019 în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile urmează a fi admise, cu casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) CPC, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

După cum denotă actele cauzei, BAA „Durleșteanu & Partners”, Ala Durleșteanu, Simion Durleșteanu și XXXXX, reprezentați de avocatul Marin Onofrei înaintând acțiunea în judecată împotriva SRL „Autospace”, intervenient accesoriu Compania Bayerische Motoren Werke Aktiengesellschaft, cu ulterioarele concretizări, au solicitat încasarea din contul SRL „Autospace” în beneficiul BAA „Durleșteanu & Partners” a sumei de 306 205,08 de lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin deteriorarea automobilului, a sumei de 2 220 de lei cu titlu de cheltuieli de efectuare a expertizei și a sumei de 9 252,75 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată, încasarea din contul SRL „Autospace” cu titlu de prejudiciu moral în beneficiul Alei Durleșteanu a sumei de 100 000 de lei, în beneficiul lui Semion Durleșteanu a sumei de 150 000 de lei și în beneficiul XXXXX a sumei de 100 000 de lei, încasarea din contul SRL „Autospace” în beneficiul Alei Durleșteanu, Semion Durleșteanu și XXXXX a sumei de 100 de lei pentru fiecare cu titlu de cheltuieli de judecată, încasarea din contul SRL „Autospace” în beneficiul BAA „Durleșteanu & Partners” cu titlu de prejudiciu material, exprimat prin prejudiciul suportat ca urmare a contractării unui împrumut în vederea substituirii bunului pierit în sumă de 38 489,22 de lei și a cheltuielilor legate de necesitatea judecării cauzei, prin efectuarea traducerilor în sumă de 4 763 de lei.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii pe care a respins-o, soluție menținută și de către instanța de apel.

Verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în recurs, instanța de recurs constată că soluția a fost dată de către instanța de apel fără elucidarea pe deplin a circumstanțele cauzei și fără determinarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele invocate.

În susținerea acestei concluzii se vor reține prevederile art. 130 alin. (1) și (2) CPC, care stipulează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Niciun fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor.

Potrivit art. 373 alin. (1) și (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces.

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în norma enunțată și din specificul obiectului acțiunii în cauză, instanța de recurs reține că contrar acestor prevederi legale, instanța de apel judecând apelurile a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor pricinii, referindu-se în mod general la aceleași constatări reținute la adoptarea hotărârii de prima instanță, fără a examina legalitatea și temeinicia hotărârii supusă apelului în raport cu regulile și legislația ce guvernează litigiul în cauză.

Astfel, se constată că, instanța de apel la adoptarea soluției sale a reținut în linii generale ca temei de respingere a acțiunii, faptul că la caz nu au fost prezentate probe prin care să se confirme legătura causală dintre lucrările de deservire tehnică și schimb a pieselor la autoturismul de model „BMW X3” cu n/î XXXXX, prestate la centrul de servicii a SRL „Autospace” la data de 2 septembrie 2016 și cauza producerii incendiului, care a avut loc la data de 26 septembrie 2016 în automobilul de model „BMW X3” cu n/î XXXXX.

În același timp, verificând hotărârea atacată cu apel, prin prisma respectării cerințelor legale cu privire la indicarea motivelor de fapt și de drept care au format convingerea instanței, este de menționat că, instanța de apel nu a dat o apreciere clară și exhaustivă argumentelor apelanților BAA „Durleșteanu & Partners” și Ala Durleșteanu, Simion Durleșteanu și XXXXX reprezentați de avocatul Marin Onofrei din cererea de apel, precum că legătura causală dintre acțiunile defectuoase ale deservirii tehnice, efectuate de către SRL „Autospace” în perioada 2 septembrie 2016 – 6 septembrie 2016 și izbucnirea incendiului automobilului la 26 septembrie

2016, a fost pe deplin constatată prin raportul de expertiză extrajudiciară nr. 01 din 17 ianuarie 2017, efectuat de către Centrul Național de Expertize Judiciare.

Mai cu seamă, instanța de recurs va remarca că instanța de apel cu referire la raportul de expertiză extrajudiciară nr. 01 din 17 ianuarie 2017, efectuat de către Centrul Național de Expertize Judiciare, într-un mod neînțeles a stabilit că acesta nu este o probă obligatorie pentru instanța judecătorească și nu are o forță probantă prestabilită.

Aici, instanța de recurs notează că expertiza judiciară este o activitate tehnico-științifică și constă în efectuarea de către expertul judiciar înscris în Registrul de stat al experților judiciari, în scopul aflării adevărului, a unor cercetări privind obiectele materiale, organismului uman, fenomenele și procesele ce ar putea conține informații importante despre circumstanțele cauzelor examinate de instanța de judecată.

Deci expertiza, este însuși activitatea de cercetare efectuată de expert în baza cunoștințelor speciale, iar obiectul expertizei judiciare pot fi obiectele materiale, organismul uman, fenomenele și anumite procese.

Temeiul dispunerii expertizei judiciare este necesitatea elucidării unor aspecte din domeniul științei, artei, tehnicii, meșteșugurilor artizanale și din alte domenii, apărute în proces, care cer cunoștințe speciale.

Prin cunoștințe speciale în procesul civil se înțelege acele cunoștințe ce nu sunt generale cunoscute din experiența umană și *depășesc sfera cunoștințelor juridice*.

În acest sens și prevederile art. 148 alin. (1) CPC, indică expres că pentru elucidarea unor aspecte din domeniul științei, artei, tehnicii, meșteșugurilor artizanale și din alte domenii, apărute în proces, care cer cunoștințe speciale, instanța dispune efectuarea unei expertize, la cererea părții sau a unui alt participant la proces, iar în cazurile prevăzute de lege, din oficiu. Actele reviziei ori ale inspecțiilor departamentale, precum și raportul scris al specialistului, nu pot înlocui raportul de expertiză și nici exclude necesitatea efectuării expertizei în aceeași problemă.

Ca urmare, la caz, reieșind din specificul acțiunii, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că pentru stabilirea cauzei izbucnirii incendiului la autoturismul de model „BMW X3” cu n/î XXXXX, sunt necesare cunoștințe speciale, care depășesc sfera cunoștințelor juridice și anume în expertiza tehnico-incendiară.

În consecință, cele descrise denotă că decizia instanței de apel este lipsită de certitudine și nu are putere de convingere, pe când o hotărârea judecătorească trebuie să aibă o poziție fermă, să asigure încrederea justițiabililor în aceste acte de dispoziție și să acorde posibilitatea instanțelor superioare să-și exercite controlul judecătoresc.

În respectivul sens, se accentuează că prin neexpunerea de către instanță asupra tuturor argumentelor și probelor invocate, se constată nerespectarea la caz a standardelor unui proces echitabil garantate de art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care prezumă dreptul la o hotărâre motivată, instanța judecătorească fiind obligată a se expune asupra tuturor obiecțiilor invocate de către subiecți.

Prin urmare, din perspectiva celor expuse, este de observat că decizia instanței de apel nu se circumscrie exigențelor art. 239 -241 CPC, în condițiile în care nu sunt analizate raporturile juridice dintre părți prin prisma susținerilor, apărărilor și probelor din dosar, inclusiv asupra existenței abaterilor de la legalitate.

De aceea, motivarea hotărârii trebuie să fie clară, concisă și concretă în concordanță cu probele și actele de la dosar, ea constituind astfel o garanție pentru părțile din proces în fața eventualului arbitrar judecătoresc și, de altfel, singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a se putea exercita controlul judiciar.

Pe de altă parte, nemotivarea unei hotărâri judecătorești echivalează practic cu soluționarea procesului fără a intra în fondul acțiunii, de natură să justifice casarea cu trimitere spre rejudecare.

Față de cele de precedent, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile, de a casa decizia instanței de apel și de a remite cauza spre rejudecare în instanța de apel, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând-o, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admit recursurile declarate de Biroul Asociat de Avocați „Durleșteanu & Partners”, Ala Durleșteanu, Simion Durleșteanu și XXXXX, reprezentați de avocatul Marin Onofrei și Compania Bayerische Motoren Werke Aktiengesellschaft, reprezentată de avocatul Vladimir Palamarciuc.

Se casează decizia din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Biroului Asociat de Avocați „Durleșteanu & Partners”, Alei Durleșteanu, Simion Durleșteanu și XXXXX, reprezentați de avocatul Marin Onofrei împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Autospace” cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, cu remiterea cauzei pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecători.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu